

Der foreslås indsat en bestemmelse svarende til § 13 B i momslovens § 81, jf. forslaget under § 3.

5. Kriminalisering af virksomheders aftagelse af »sorte« varer eller ydelser, jf. forslaget under § 1, nr. 6 til § 13 C i skattekontrolloven:

I praksis straffes den, der aftager »sorte« varer eller ydelser, som udgangspunkt ikke. Ved »sorte« varer eller ydelser forstås i denne sammenhæng, at den, der leverer varen eller præsterer ydelsen, ikke opfylder sine forpligtelser efter den fiskale lovgivning til f.eks. at betale skat af vederlaget.

Denne praksis bygger bl.a. på, at skattespørgsmålet opfattes som et spørgsmål mellem den, der modtager vederlaget, og det offentlige, således at strafansvar alene kan komme på tale for den »sortarbejdende« og ikke for kunden. Dertil kommer, at aftagelse af »sorte« varer eller ydelser normalt ligger forud for det tidspunkt, hvor den fiskale forpligtelse skal opfyldes.

De almindelige regler om medvirken, jf. straffelovens § 23, fører imidlertid ikke nødvendigvis til det resultat, at medvirkningsansvar for kunden principielt er udelukket. Det bemærkes herved, at også den medvirkende, der står uden for et pligtforhold, er strafferetlig ansvarlig.

I mange tilfælde foreligger der et samvirke mellem udbydere og modtagere af »sorte« varer eller ydelser, hvor de helt bevidst deler den økonomiske fordel, der er forbundet med ikke at opgive det fulde vederlag til det offentlige. Dette taler for, at de to parter strafferetligt behandles på nogenlunde samme måde. Det må nok i mange tilfælde antages, at aftagere af »sorte« varer eller ydelser alene gennem sanktioner som f.eks. straf kan afholdes herfra, da de ofte netop ønsker den billigere vare eller ydelse.

Selv om der som ovenfor nævnt under afsnit 3 stilles forslag om, at der i skattekontrollovens § 13 medtages en udtrykkelig henvisning til den almindelige medvirkenbestemmelse i straffelovens § 23, finder regeringen det rigtigst, at strafansvaret for aftagelse af »sorte« varer eller ydelser i tilfælde, hvor kunden er en virksomhed, hviler på en udtrykkelig bestemmelse herom.

Det foreslås således, at der i skattekontrollens § 13 C indsættes en bestemmelse, hvorefter den, der som led i virksomhed aftager varer eller ydelser på sådanne fordelagtige vilkår, at den pågældende indser, at leverandøren eller yderen ikke vil opfylde sine forpligtelser efter skattelovgivningens, straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil 2 år.

Det skal fremhæves, at selve det at købe en vare eller ydelse billigst muligt selvsagt ikke skal være straf-

bart. Bestemmelsen tager således ikke sigte på tilfælde, hvor der nok er tale om fordelagtige vilkår, men hvor der ikke er grund til at tro, at vilkårene er påvirket af, at leverandøren eller yderen ikke vil opfylde sine forpligtelser efter den fiskale lovgivning.

Det må forventes, at bestemmelsen navnlig på grund af bevismæssige vanskeligheder kun vil blive anvendt i begrænset omfang i praksis.

Den foreslåede kriminalisering i § 13 C omfatter virksomheders aftagelse af »sorte« varer eller ydelser, f.eks. »piratring« . Bestemmelsen omfatter ikke privates aftagelse af »sorte« varer eller ydelser. Det skyldes bl.a., at private ofte ikke har et sådant kendskab til markedsvilkårene, at de kan bebrejdes at aftage »sorte« varer eller ydelser af mere individuel karakter. En kriminalisering af privates aftagelse af »sorte« varer eller ydelser ville desuden kunne nødvendiggøre, at fakturaer skal gemmes som dokumentation for, at der er indgået aftale på almindelige markedsmæssige vilkår, hvilket ville medføre et uforholdsmæssigt stort administrativt merarbejde for private borgere.

Hvorvidt private undtagelsesvis vil kunne straffes for aftagelse af »sorte« varer eller ydelser, vil bero på, om de objektive og subjektive betingelser for at bringe den almindelige medvirkenregel i anvendelse er opfyldt, jf. skattekontrollovens § 13, jf. straffelovens § 23.

Selv om private skal holdes udenfor den foreslåede kriminalisering efter skattekontrollovens § 13 C, er det hensigten at søge eksistensen af »sorte« arbejde synliggjort for derigennem at fremme en holdningsændring i befolkningen mod »sorte« arbejde til gavn for en begrænsning af efterspørgslen på »sorte« ydelser. Det er derfor tanken administrativt at indføre krav om udstedelse af faktura, når en virksomhed leverer varer eller ydelser.

Efter merværdiafgiftsloven og den i medfør heraf udstedte bekendtgørelse skal der for hver leverance af momspligtige varer eller ydelser fra en registreret virksomhed udstedes faktura til modtageren. Ved salg fra en registreret virksomhed til privat forbrug kan udstedelse af faktura dog undlades.

Det er nu tanken ved en ændring af moms bekendtgørelsen at ophæve denne fritagelse for udstedelse af fakturaer ved leverancer til privat forbrug, eventuelt med en bagatelgrænse.

Ændringen indebærer ikke en pligt for den private forbruger til at opbevare fakturaen. Myndighederne vil således ikke i forbindelse med en konkret forespørgsel kunne forlange, at køber skal kunne fremvise relevant udstedt faktura til dokumentation.